

„DreptCompAct- COMpetențe ACTuale pentru studenți la DREPT”, Cod proiect: 312957

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene parte integrantă a Tratatului de la Lisabona
Tratatul de la Lisabona TFUE- consiliere profesională individuală /personalizată/de grup.

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene parte integrantă a Tratatului de la Lisabona este un document programatic care a fost inclus în Tratatul de la Lisabona (TFUE) cu scopul de a demonstra angajamentul forurilor europene pe linia respectării drepturilor fundamentale ale cetățenilor europeni.

Aspecte introductive privind nediscriminare în reglementările U.E. ; Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și domeniile de aplicarea directivelor U.E. în materia nediscriminării sunt prezentate succint în cele ce urmează:

1. Nediscriminare în reglementările U.E.

- A discrimina înseamnă a diferenția sau a trata diferit două persoane sau două situații atunci când nu există nicio distincție relevantă sau de a trata într-o manieră identică două sau mai multe persoane sau situații care sunt în fapt diferite.
- Forme: exprimarea prin cuvinte, comportamente, materializate în diferite domenii ale vieții sociale,
- Delimitările între diferite forme, domenii sau nivele sunt uneori neclare, de multe ori acestea suprapunându-se.

Reglementare

- **Tratatul de la Maastricht face referire, în Preambul, la principiile libertății, democrației, respectării drepturilor omului, libertăților fundamentale și statul de drept**
- **Tratatul de la Amsterdam - Uniunea se întemeiază pe principiile libertății, democrației, respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și ale statului de drept, principii care sunt comune statelor membre”**
- **Prin intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, la 1 dec. 2009, Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene dobândește forță juridică obligatorie.**
- **UE recunoaște drepturile, libertățile și principiile prevăzute în Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene din 7 decembrie 2000, astfel cum a fost adoptată la 12 decembrie 2007, la Strasbourg, care are aceeași valoare juridică cu cea a tratatelor”**

Efectul reglementării

- prevederile Cartei pot fi invocate în fața instanțelor, iar respectarea acestora revine atât instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii Europene, precum și statelor membre.
- Trebuie precizat, de la început, faptul că, în ceea ce privește statele, acestea își asumă obligația de a respecta prevederile Cartei, numai atunci când este vorba despre aplicarea dreptului Uniunii, și nu în situația în care acționează în sfera lor de competență.

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene- continut

- **Carta este un „catalog al drepturilor omului”, care cuprinde, într-un text unic, pentru prima dată în istoria UE, ansamblul drepturilor:**
 - **civile, politice, economice și sociale**
- **ale cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene.**

Principiul nediscriminării. Aplicarea legislației europene în țările membre

- **Art 9, 10 din Tratat = principiul nediscriminării presupune să se combată orice discriminare pe criteriu de sex, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală”, precum și „combaterea excluziunii sociale”.**
- **Art. 148 alin. 2 - Constituția României**
- **Prevederile tratatelor constitutive ale U.E. precum și celelalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu, au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare”**
- **Tratatul de la Lisabona și legislația secundară este obligatorie**

Principiul subsidiarității

- **Uniunea Europeană trebuie să acționeze în limitele puterilor stabilite prin tratate.**
- **Principiul subsidiarității reglementează legalitatea exercitării competențelor: în cazurile în care domeniile nu sunt de competență exclusivă a Uniunii Europene, aceasta poate să acționeze numai dacă obiectivele acțiunii nu pot fi îndeplinite în mod suficient de către statele membre.**

Aspecte introductive - Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene

- **Textul Cartei este precedat de un preambul**
- **cuprinde 54 de articole sistematizate în 6 Titluri, după cum urmează:**
 - **Demnitatea; Libertățile; Egalitatea;**

- Solidaritatea; Drepturile cetățenilor și Justiția.

- Cel de-al 7-lea Titlu cuprinde Dispozițiile generale ce reglementează interpretarea și aplicarea Cartei.

- **Titlul I – Demnitatea umană**- 5 articole

- debutează cu prevederea potrivit căreia „demnitatea umană este inviolabilă” trebuie respectată și protejată.

Articolul 2 garantează dreptul la viață, iar pedeapsa cu moartea este interzisă, sunt interzise și tortura și pedepsele sau tratamentele inumane, degradante; sclavia și munca forțată.

- dreptul la integritate al persoanei,
- interzise următoarele: practicile de eugenie, în special a celor care au drept scop selecția persoanelor; utilizarea corpului uman și a părților sale, ca sursă de profit și clonarea fiintelor umane în scopul reproducerii.

- Următoarele 14 articole consacră **libertățile** de care se bucură cetățenii Uniunii Europene

- **Titlul al II-lea** are în vedere, la art. 7, dreptul oricărei persoane la „respectarea vieții private și de familie, a domiciliului și a secretului comunicațiilor”, drept completat cu garantarea protecției datelor cu caracter personal, date care trebuie „tratate în mod corect, în scopurile precizate și pe baza consimțământului persoanei interesate sau în temeiul unui alt motiv legitim prevăzut de lege

- Dreptul la căsătorie și dreptul de a întemeia o familie sunt, de asemenea, garantate, așa cum este recunoscută și libertatea de gândire, de conștiință și de religie. Acest ultim drept (libertate) „implică libertatea de a-și schimba religia sau convingerea, precum și libertatea de a-și manifesta religia sau convingerea individual sau colectiv, în public sau în particular, prin intermediul cultului, învățământului, practicilor și îndeplinirii riturilor

- Libertatea de exprimare și de informare cuprinde atât libertatea de opinie, cât și „libertatea de a primi sau de a transmite informații sau idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere.

- libertatea de întrunire și asociere, în virtutea căreia „orice persoană are dreptul la libertatea de întrunire pasnică și la libertatea de asociere la toate nivelurile și în special în domeniile politic, sindical și civic, ceea ce implică dreptul oricărei persoane de a înființa împreună cu alte persoane sindicate și de a se afilia la acestea pentru apărarea intereselor sale

- Se alătură acestor libertăți și aceea a artelor și științelor. Nu este omis din economia Cartei dreptul la educație, drept care include posibilitatea de a urma gratuit învățământul obligatoriu,

libertatea de a înființa institutii de învățământ, dar și „dreptul părinților de a asigura educarea și instruirea copiilor lor, potrivit propriilor convingeri religioase, filozofice și pedagogice”

- Orice cetățean al Uniunii are libertatea de a-si căuta un loc de muncă, de a lucra, de a se stabili sau de a presta servicii în orice stat membru fiind astfel consacrate libertatea de alegere a ocupației și dreptul la muncă”, fiind astfel consacrate libertatea de alegere a ocupației și dreptul la muncă. O altă libertate recunoscută prin Cartă, la art. 16, se referă la desfășurarea unei activități comerciale.
- Un articol care își are corespondentul în art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, este cel în temeiul căruia „orice persoană are dreptul de a deține în proprietate, de a folosi, de a dispune și de a lăsa moștenire bunurile pe care le-a dobândit în mod legal.
- Nimeni nu poate fi lipsit de bunurile sale decât pentru o cauză de utilitate publică, în cazurile și condițiile prevăzute de lege și în schimbul unei despăgubiri juste acordate în timp util pentru pierderea pe care a suferit-o. Folosința bunurilor poate fi reglementată prin lege în limitele impuse de interesul general.

Concluzii: *“Ascult și uit. Privesc și îmi amintesc. Fac și înțeleg.”* Una din legile lui Confucius ne stimulează să realizăm că în viață putem fi încercați în multe arii ale vieții noastre. De aceea, dincolo de reglementări și cuvinte, efectul comportamentului abuziv al unora asupra altor persoane care nu-și cunosc drepturile și libertățile și/sau nu sunt în măsură să acționeze în protejarea propriilor interese, și chiar a vieții fiecărui individ obligă pe cei care știu și pot...și cu toții putem...dacă știm...să-i ajutăm pe cei aflați în stări anormale de discriminare, lipsiți de libertatea pe care o avem totuși cu toții de la naștere! Rămâne atunci doar să vrem să ne informăm, să învățăm, să aplicăm ceea ce învățăm, să experimentăm, să ajutăm necondiționat, să pune în practică acele abilități socio-emoționale pe care cu toții le avem, și le putem dezvolta, perfecționa, transforma în deprinderi. Toate acestea vor contribui în a crea o societate mai bună, cu oameni mai empatici, care să-i ajute pe cei neajutorați, dar făcând cu mare atenție distincția între victimă și victimizare.